

OBSAH

1. ZÁKLADY A PRÁVOMOCI ÚNIE	25
1.1 HISTÓRIA EURÓPSKEJ INTEGRÁCIE	25
1.1.1 Prvé pokusy európskej integrácie.....	25
1.1.2 Vznik Európskych spoločenstiev.....	31
1.1.3 Stagnácia európskej integrácie v 60-tych rokoch.....	38
1.1.4 Oživenie európskej integrácie v 70-tych rokoch.....	41
1.1.5 Cesta k Európskej únii.....	47
1.1.6 Pokusy o modernizáciu a zjednotenie Únie.....	57
1.2 CIELE, HODNOTY A ZÁSADY ÚNIE	63
1.2.1 Ciele a hodnoty Únie.....	63
1.2.2 Ekonomická integrácia Únie.....	65
1.2.3 Demokratické zásady Únie.....	66
1.3 ČLENSTVO V ÚNII	68
1.4 OBČIANSTVO ÚNIE	72
1.5 PÔSOBNOSŤ ÚNIE	78
1.5.1 Právomoci Únie (vecná pôsobnosť)	78
1.5.1.1 Rozsah právomocí Únie.....	78
1.5.1.1.1 Zásada prenesených právomocí.....	78
1.5.1.1.2 Rozšírenie právomocí Únie.....	80
1.5.1.2 Rozdelenie právomocí medzi Úniu a členské štáty.....	82
1.5.1.2.1 Výlučné právomoci Únie.....	83
1.5.1.2.2 Spoločné právomoci Únie a členských štátov.....	84
1.5.1.2.3 Podporné, koordinačné a doplnujúce právomoci Únie.....	85
1.5.1.2.4 Zostatkové právomoci členských štátov.....	86
1.5.1.2.5 Zásady subsidiarity a proporcionality.....	86
1.5.1.2.5.1 Zásada subsidiarity.....	87
1.5.1.2.5.2 Zásada proporcionality.....	90
1.5.1.3 Vonkajšie právomoci Únie.....	91
1.5.1.3.1 Rozdelenie právomocí medzi Úniu a členské štáty pri uzatváraní medzinárodných dohôd.....	92
1.5.1.3.2 Medzinárodné vzťahy Únie.....	96
1.5.1.3.3 Medzištátne dohody.....	97
1.5.1.3.3.1 Dohody uzatvorené medzi členskými štátmi a tretími krajinami.....	97
1.5.1.3.3.2 Dohody uzatvorené medzi členskými štátmi navzájom.....	100
1.5.2 Územná pôsobnosť	101
1.5.3 Časová pôsobnosť	107

1.6 FINANČNÉ ZDROJE ÚNIE	113
1.6.1 Viacročný finančný rámec	114
1.6.2 Rozpočet Únie	117
1.6.2.1 Rozpočtové príjmy.....	118
1.6.2.1.1 Vlastné zdroje Únie.....	118
1.6.2.1.2 Ostatné rozpočtové príjmy	122
1.6.2.2 Rozpočtové výdavky.....	122
1.6.2.3 Rozpočtové zásady.....	124
1.6.2.4 Plnenie rozpočtu	126
1.6.2.4.1 Pravidlá plnenia rozpočtu	126
1.6.2.4.2 Kontrola plnenia rozpočtu	128
1.6.2.5 Ochrana finančných záujmov Únie	129
2. INŠTITUCIONÁLNY SYSTÉM ÚNIE	132
2.1 ŠTRUKTÚRA INŠTITUCIONÁLNEHO SYSTÉMU A ROZDELENIE MOCÍ	132
2.2 EURÓPSKY PARLAMENT	136
2.2.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Európskeho parlamentu	137
2.2.1.1 Zloženie	137
2.2.1.2 Poslanci a politické skupiny	140
2.2.1.3 Organizácia a fungovanie	142
2.2.2 Právomoci Európskeho parlamentu	146
2.2.2.1 Rozhodovacia právomoc	146
2.2.2.1.1 Účasť na prijímaní záväzných aktov	146
2.2.2.1.2 Účasť na prijímaní rozpočtu a na uzatváraní medzinárodných zmlúv	150
2.2.2.1.3 Účasť na menovaní členov inštitúcií	151
2.2.2.1.4 Ostatné rozhodovacie právomoci.....	151
2.2.2.2 Kontrolné právomoci	153
2.2.2.2.1 Pravidelná kontrola	153
2.2.2.2.2 Nepravidelná kontrola.....	154
2.2.2.2.3 Kontrola na podnet občanov Únie	155
2.2.2.3 Právomoc iniciatívy	156
2.3 EURÓPSKA RADA	157
2.3.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Európskej rady.....	158
2.3.2 Právomoci Európskej rady.....	160
2.4 RADA EURÓPSKEJ ÚNIE	162
2.4.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Rady	163
2.4.2 Právomoci Rady.....	171

2.5 EURÓPSKA KOMISIA.....	173
2.5.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Komisie.....	173
2.5.1.1 Zloženie.....	173
2.5.1.2 Organizácia a fungovanie	177
2.5.2 Právomoci Komisie.....	180
2.5.2.1 Právomoc iniciatívy	180
2.5.2.2 Vykonávacia právomoc.....	182
2.5.2.3 Kontrolná právomoc.....	185
2.5.2.4 Ostatné právomoci	186
2.6 SÚDNY DVOR EÚ	188
2.6.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Súdneho dvora EÚ.....	189
2.6.2 Právomoci Súdneho dvora EÚ	196
2.7 DVOR AUDÍTOROV	200
2.7.1 Zloženie, organizácia a fungovanie Dvora audítorov.....	200
2.7.2 Právomoci Dvora audítorov	202
2.8 EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA	204
2.8.1 Zloženie, organizácia a fungovanie ECB	204
2.8.2 Právomoci ECB.....	207
2.9 ORGÁNY ÚNIE	209
2.9.1 Hospodársky a sociálny výbor.....	209
2.9.2 Výbor regiónov	211
2.9.3 Európska investičná banka.....	214
2.9.4 Európsky ombudsman	215
2.9.5 Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	218
2.9.6 Európska služba pre vonkajšiu činnosť.....	219
2.10 ROZHODOVACIE PROCESY	219
2.10.1 Revízia zakladajúcich zmlúv	219
2.10.2 Uzatváranie medzinárodných dohôd.....	222
2.10.3 Prijímanie právnych aktov Únie.....	224
2.10.3.1 Prijímanie legislatívnych aktov (legislatívny postup)	224
2.10.3.1.1 Riadny legislatívny postup.....	224
2.10.3.1.2 Mimoriadny legislatívny postup.....	228
2.10.3.1.3 Prijímanie rozpočtu (rozpočtový postup)	230
2.10.3.2 Prijímanie nelegislatívnych aktov (nelegislatívny postup).....	232
2.10.3.3 Prijímanie delegovaných a vykonávacích aktov.....	234

2.10.4 Účasť Slovenskej republiky na rozhodovacích procesoch EÚ.....	235
2.10.4.1 Stále zastúpenie Slovenskej republiky pri EÚ.....	236
2.10.4.2 Vláda Slovenskej republiky.....	237
2.10.4.3 Národná rada Slovenskej republiky.....	238
2.10.4.4 Procesný postup účasti SR na rozhodovaní EÚ.....	239

3. PRÁVNY PORIADOK ÚNIE A JEHO APLIKÁCIA..... 242

3.1 PRAMENE PRÁVA ÚNIE.....	243
3.1.1 Všeobecný prehľad prameňov práva Únie.....	243
3.1.2 Primárne právo Únie.....	244
3.1.2.1 Právny režim primárneho práva.....	245
3.1.2.2 Prehľad primárneho práva.....	252
3.1.2.3 Základné práva Únie.....	256
3.1.2.3.1 Právny režim základných práv Únie.....	256
3.1.2.3.2 Pramene ochrany základných práv v únii.....	258
3.1.2.3.2.1 <i>Charta základných práv Európskej únie</i>	258
3.1.2.3.2.2 <i>Spoločné ústavné tradície členských štátov</i>	260
3.1.2.3.2.3 <i>Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a iné medzinárodné dokumenty</i>	261
3.1.2.3.3 Dodržiavanie ľudských práv Úniou a členskými štátmi.....	263
3.1.2.3.4 Vzťah medzi judikatúrou Súdneho dvora a ESLP.....	265
3.1.2.3.5 Vybrané základné práva v rozhodnutiach Súdneho dvora.....	267
3.1.3 Všeobecné zásady práva Únie.....	274
3.1.3.1 Právny režim všeobecných právnych zásad.....	274
3.1.3.2 Vybrané zásady práva Únie.....	278
3.1.3.2.1 Zásada rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.....	278
3.1.3.2.2 Zásada právnej istoty.....	280
3.1.3.2.3 Zásada ne bis in idem.....	283
3.1.3.2.4 Zásada zákonnosti sankcií.....	284
3.1.3.2.5 Zásada rešpektovania legitímnej dôvery.....	285
3.1.3.3 Zásada proporcionality.....	287
3.1.3.3.1 Zásada opatrnosti.....	289
3.1.3.3.2 Zásada dobrej viery.....	291
3.1.3.3.3 Zásada inštitucionálnej rovnováhy.....	292
3.1.3.3.4 Ďalšie zásady.....	292
3.1.4 Medzinárodné dohody Únie.....	295
3.1.4.1 Právny režim medzinárodných dohôd.....	295
3.1.4.2 Druhy medzinárodných dohôd.....	298
3.1.4.3 Súdna kontrola zlučiteľnosti medzinárodných dohôd s primárnym právom.....	300

3.1.5 Sekundárne právo Únie	303
3.1.5.1 Právny režim sekundárneho práva.....	303
3.1.5.2 Záväzné akty Únie	307
3.1.5.2.1 Právny režim záväzných aktov Únie.....	307
3.1.5.2.1.1 <i>Druh a pomenovanie aktu</i>	307
3.1.5.2.1.2 <i>Právny základ aktu</i>	308
3.1.5.2.1.3 <i>Odôvodnenie aktu</i>	313
3.1.5.2.1.4 <i>Overenie aktu</i>	315
3.1.5.2.1.5 <i>Uverejnenie aktu</i>	316
3.1.5.2.1.6 <i>Platnosť a účinnosť aktu</i>	318
3.1.5.2.1.7 <i>Časová pôsobnosť aktu</i>	321
3.1.5.2.1.8 <i>Zmena aktu</i>	322
3.1.5.2.1.9 <i>Zrušenie alebo nahradenie aktu</i>	324
3.1.5.2.1.10 <i>Úradný vestník</i>	325
3.1.5.2.2 Nariadenia.....	329
3.1.5.2.2.1 <i>Základné znaky nariadení</i>	330
3.1.5.2.2.2 <i>Implementácia nariadení</i>	331
3.1.5.2.3 Smernice	334
3.1.5.2.3.1 <i>Základné znaky smerníc</i>	335
3.1.5.2.3.2 <i>Transpozícia smerníc</i>	337
3.1.5.2.3.2.1 <i>Podmienky správnej transpozície smerníc</i>	337
3.1.5.2.3.2.2 <i>Pripady nedostatočnej transpozície smerníc</i>	341
3.1.5.2.3.2.3 <i>Nesplnenie transpozičnej povinnosti a jeho dôsledky</i>	342
3.1.5.2.4 Rozhodnutia.....	345
3.1.5.3 Nezáväzné akty Únie.....	347
3.1.5.3.1 <i>Odporúčania a stanoviská</i>	347
3.1.5.3.2 <i>Ostatné akty</i>	348
3.1.5.4 Akty v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.....	350
3.1.5.5 Akty v oblasti policajnej a súdnej spolupráci v trestných veciach.....	352
3.1.6 Judikatúra súdov Únie	355
3.1.6.1 Uverejňovanie rozhodnutí súdov Únie	356
3.1.6.2 Účinky rozhodnutí súdov Únie	359
3.2 VLASTNOSTI PRÁVA ÚNIE	363
3.2.1 Bezprostredná aplikovateľnosť práva Únie	364
3.2.2 Priamy a nepriamy účinok práva Únie	365
3.2.2.1 Priamy účinok zakladajúcich zmlúv.....	369
3.2.2.2 Priama aplikácia nariadení.....	372
3.2.2.3 Priamy a nepriamy účinok smerníc	373
3.2.2.3.1 <i>Nepriamy účinok smerníc</i>	374
3.2.2.3.2 <i>Priamy účinok smerníc</i>	377
3.2.2.4 <i>Priamy účinok rozhodnutí</i>	383
3.2.2.5 <i>Priamy účinok medzinárodných dohôd</i>	384

3.2.3 Prednosť práva Únie	388
3.2.3.1 Prednosť práva Únie v právnom poriadku Únie	388
3.2.3.2 Prednosť práva Únie v právnych poriadkoch členských štátov	391
3.3 APLIKÁCIA PRÁVA ÚNIE ČLENSKÝMI ŠTÁTMI	395
3.3.1 Všeobecná povinnosť členského štátu dodržiavať právo Únie	395
3.3.1.1 Povinnosť zabezpečiť účinnosť práva Únie	396
3.3.1.1.1 Aktívna povinnosť zabezpečiť účinnosť práva Únie	397
3.3.1.1.2 Pasívna povinnosť zdržať sa ohrozenia účinnosti práva Únie	400
3.3.1.2 Porušenie povinnosti dodržiavať právo Únie	401
3.3.2 Procesná a inštitucionálna voľnosť členských štátov pri ochrane úniových práv a jej obmedzenia	404
3.3.2.1 Zásada účinnej súdnej ochrany úniových práv	404
3.3.2.2 Procesná a inštitucionálna voľnosť členských štátov	406
3.3.2.3 Obmedzenie procesnej a inštitucionálnej voľnosti členských štátov ...	407
3.3.3 Povinnosti orgánov členského štátu pri zabezpečovaní dodržiavania práva Únie	409
3.3.3.1 Povinnosti vnútroštátnych súdov	409
3.3.3.2 Povinnosti správnych orgánov a ostatných orgánov verejnej moci	417
3.3.3.3 Nariadenie predbežných opatrení v prípade porušenia práva Únie	417
3.3.3.4 Revízia právoplatných vnútroštátnych rozhodnutí nezlučiteľných s právom Únie	422
3.3.4 Vnútroštátne dôsledky porušenia práva Únie členským štátom	425
3.3.4.1 Zodpovednosť členského štátu za škodu	426
3.3.4.1.1 Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu	427
3.3.4.1.2 Rozsah náhrady škody	434
3.3.4.1.3 Prípady porušenia práva Únie členským štátom	435
3.3.4.1.4 Porušenie práva Únie súdnym orgánom členského štátu	437
3.3.4.2 Právo na vrátenie plnenia poskytnutého v rozpore s právom Únie	441
3.3.5 Pravidlá výkladu úniového práva	445

JUDIKATÚRA ÚNIOVÝCH, SLOVENSKÝCH A ČESKÝCH SÚDOV 450

1. PREDNOSŤ PRÁVA ÚNIE.....	450
Costa p. ENEL, 6/64	450
Internationale Handelsgesellschaft, 11/70	455
Simmenthal II, 106/77.....	457
stanovisko SD 1/91, EHP	460
Tanja Kreil, C-285/98	466
Michaniki, C-213/07	470
Filipiak, C-314/08.....	476
nález ÚS ČR z 8.3.2006 (cukerné kvóty II), Pl. ÚS 50/04.....	482
nález ÚS ČR z 3.5.2006 (evropský zatýkací rozkaz) Pl. ÚS 66/04	488
uznesenie ÚS ČR z 21.2.2006 (zlaté akce), Pl. ÚS 19/04	492
uznesenie ÚS ČR z 2.12.2008, Pl. ÚS 12/08	495
nález ÚS SR z 6.4. 2011 (Frucona), II. ÚS 501/2010-94	501
2. PRIAMY ÚČINOK PRÁVA ÚNIE.....	511
2.1 Priamy účinok primárneho práva.....	511
2.1.1 Ustanovenia primárneho práva s úplným (horizontálnym aj vertikálnym) priamym účinkom	511
článok 34 ZFEÚ - Denkavit, 251/78	511
článok 35 ZFEÚ - Pigs Marketing Board, 83/78.....	513
článok 45 ZFEÚ - Van Duyn, 41/74.....	515
článok 49 ZFEÚ - Reyners, 2/74.....	519
články 56 a 57 ods. 3 ZFEÚ - Van Binsbergen, 33/74.....	522
Walrave, 36/74.....	523
články 101 a 102 ZFEÚ - Bosch, 13/61.....	525
Marty, 37/79.....	527
článok 157 ods. 1 a 2 ZFEÚ - Defrenne II, 43/75	529
2.1.2 Ustanovenia primárneho práva s obmedzeným (vertikálnym) priamym účinkom	535
článok 18 ods. 1 ZFEÚ - Wilhelm, 14/68	535
Kenny, 1/78.....	536
článok 28 ZFEÚ - SACE, 33/70	538
článok 30 ZFEÚ - Van Gend en Loos, 26/62.....	540
článok 37 ods. 1 a 2 - Manghera, 59/75.....	544
článok 63 ods. 1 ZFEÚ - Sanz de Lera, C-163, 165 a 250/94	546
článok 106 ods. 2 ZFEÚ - BRT II, 127/73.....	549
článok 108 ods. 3 ZFEÚ - Lorenz, 120/73.....	552
článok 110 ZFEÚ - Lütticke, 57/65.....	554
Fink-Frucht, 27/67	555

2.1.3 Ustanovenia primárneho práva s vylúčeným priamym účinkom	557
článok 3 ZEÚ - Alsthom Atlantique, 339/89	558
článok 5 ZEÚ - Európska rada v Edinburghu, DOC/92/8.....	561
článok 4 ods. 3 ZEÚ - Schlüter, 9/73	562
články 107 a 108 ods. 1 a 2 ZFEÚ - Iannelli a Volpi, 74/76.....	566
článok 117 ZFEÚ - Costa p. ENEL, 6/64	450
články 151, 152 a 156 ZFEÚ - Zaera, 126/86.....	570
2.2 Priamy účinok sekundárneho práva	572
2.2.1 Úplný priamy účinok nariadenia.....	572
Politi, 43/71	572
2.2.2 Vertikálny priamy účinok smernice	575
Ratti, 148/78.....	575
Becker, 8/81	580
2.2.3 Horizontálny priamy účinok smernice	584
Marshall I, 152/84.....	584
Faccini Dori, C-91/92	591
2.2.4 Vertikálny priamy účinok rozhodnutia.....	595
Foselev, C-18/08.....	595
2.2.5 Horizontálny priamy účinok rozhodnutia	597
Carp, C-80/06.....	597
2.2.6 Priamy účinok odporúčania.....	601
Grimaldi, C-322/88.....	601
Právne a inštitucionálne dôsledky používania nástrojov tzv. soft law	603
2.3 Priamy účinok medzinárodných dohôd	608
2.3.1 Priamy účinok dohôd zaväzujúcich Úniu	608
International Fruit Company, 21 až 24/71	608
2.3.2 Priamy účinok dohôd uzatvorených Úniou.....	613
Demirel, 12/86.....	613
Simutenkov, C-265/03	617
2.4 Priamy účinok všeobecných právnych zásad	621
Kücükdeveci, C-555/07	621
3. NEPRIAMY ÚČINOK PRÁVA ÚNIE.....	628
Von Colson a Kamann, 14/83.....	628
Marleasing, C-106/89.....	634
Pfeiffer, C-397 až 403/01	636
Adeneler, C-212/04.....	647
Pupino, C-105/03.....	652
nález ÚS ČR zo 6.11.2007 (Zepter), II. ÚS 3/06.....	660
rozsudok NSS ČR z 29.9.2005, 2 Afs 92/2005-45	666

4. DÔSLEDKY VLASTNOSTÍ PRÁVA ÚNIE.....	668
4.1 Právo na predbežnú ochranu únieových práv	668
4.1.1 Pozastavenie účinnosti vnútroštátneho ustanovenia	668
Factortame I, C-213/89	668
4.1.2 Odklad vykonateľnosti vnútroštátneho správneho aktu	671
Zuckerfabrik, C-143/88 a C-92/89	671
4.2 Zákaz transpozície nariadení	679
Variola, 34/73.....	679
4.3 Blokačný účinok smerníc.....	682
Inter-Environnement Wallonie, C-129/96	682
5. APLIKÁCIA PRÁVA ÚNIE EX OFFICIO	685
Van Schijndel, C-430 a 431/93	685
Peterbroeck, C-312/93.....	688
Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08.....	691
6. POVINNOSŤ VNÚTROŠTÁTNEHO SÚDU POLOŽIŤ PREJUDICIÁLNU OTÁZKU	698
6.1 Acte éclairé.....	698
Da Costa, 28, 29 a 30/62	698
6.2 Acte clair.....	701
CILFIT, C-283/81	701
nález ÚS ČR z 8.3.2006 (cukerné kvóty II), Pl. ÚS 50/04.....	704
rozsudok NS ČR z 31.1.2008, 29 Odo 164/2006	704
rozsudok NSS ČR z 25.11.2008, 6 As 12/2007-140.....	707
6.3 Nedostatok temporálnej právomoci Súdneho dvora	708
Ynos, C-302/04.....	708
rozsudok NSS ČR z 29.11.2007, 4 As 36/2006-151.....	711
rozsudok NSS ČR zo 14.6.2007, 7 Afs 197/2006-80	712
rozsudok NS ČR z 30.8.2006, 29 Odo 242/2006	712
uznesenie ÚS ČR z 11.3.2008, IV. ÚS 2435/07.....	713
nález ÚS ČR z 8.1.2009, II. ÚS 1009/08	714
uznesenie ÚS SR z 29.5.2007, II. ÚS 151/07-14.....	720
6.4 Nedostatok právomoci Súdneho dvora z dôvodu výlučne vnútroštátnej právnej úpravy	724
Vajnai, C-328/04.....	724
Kovaľský, C-302/06.....	726
6.5 Skúmanie platnosti aktov Únie vnútroštátnymi súdmi.....	729
Foto-Frost, 314/85	729

6.6 Odvolanie proti uzneseniu o položení prejudiciálnej otázky a „súd posledného stupňa“	733
Cartesio, C-210/06	733
uznesenie ÚS SR z 28.7.2009, III. ÚS 207/09-31	741
6.7 Viazanosť právnym názorom súdu vyššieho stupňa	750
Elchinov, C-173/09	750
7. REVÍZIA SPRÁVNÝCH A SÚDNYCH ROZHODNUTÍ V DÔSLEDKU PREJUDICIÁLNEHO ROZHODNUTIA	754
7.1 Revízia správnych rozhodnutí	754
Kühne a Heitz, C-453/00	754
i-21 Germany a Arcor, C-392 a 422/04	758
Kempter, C-2/06	766
7.2 Revízia súdnych rozhodnutí	772
Kapferer, C-234/04	772
Lucchini, C-119/05	775
8. ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU SPÔSOBENÚ PORUŠENÍM PRÁVA ÚNIE	782
8.1 Vznik zodpovednosti za neprebratie smernice	782
Francovich, C-6 a 9/90	782
Dillenkofer, C-178, 179 a 188 až 190/94	789
8.2 Prijatie alebo ponechanie v platnosti vnútroštátnych predpisov odporujúcich právu Únie	795
Brasserie du Pêcheur a Factortame III, C-46 a 48/93	795
8.3 Porušenie práva Únie orgánom verejnej moci	808
Haim II, C-424/97	808
8.4 Porušenie práva Únie súdnym orgánom a zodpovednosť sudcu	814
Köbler, C-224/01	814
Traghetti del Mediterraneo, C-173/03	828
Komisia proti Taliansku, C-129/00	837
Komisia proti Slovenskej republike, C-507/08	840
8.5 Prelmčanie práva na náhradu škody a určenie škody	847
Slagterier, C-445/06	847
8.6 Neexistencia povinnosti vyčerpať všetky vnútroštátne opravné prostriedky ..	857
Transportes Urbanos, C-118/08	857
9. PUBLIKÁCIA A PLATNOSŤ SEKUNDÁRNEHO PRÁVA ÚNIE	857
9.1 Platnosť a absencia uverejnenia aktu Únie	861
Racke II, 98/78	861
Heinrich, C-345/06	865

9.2 Absencia jazykovej verzie (prekladu) aktu Únie.....	873
9.2.1 Absencia prekladu nariadenia	873
Skoma-Lux, C-161/06.....	873
rozsudok NS SR z 18.3.2008 (FIVA), 5 Sžf 59/2007	882
rozsudok NSS ČR z 24.1.2008, 9 As 36/2007-59	882
rozsudok NSS ČR z 18.6.2008, 1 Afs 58/2008-94	883
9.2.2 Absencia prekladu nariadenia	886
UAB Profisa, C-63/06.....	886

ZMLUVA O EURÓPSKEJ ÚNII..... 889

HLAVA I - Spoločné ustanovenia (čl. 1-8).....	890
HLAVA II - Ustanovenia o demokratických zásadách (čl. 9-12).....	893
HLAVA III - Ustanovenia o inštitúciách (čl. 13-19).....	894
HLAVA IV - Ustanovenia o posilnenej spolupráci (čl. 20)	898
HLAVA V - Všeobecné ustanovenia o vonkajšej činnosti Únie a osobitné ustanovenia o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (čl. 21-46)	899
Kapitola 1 - Všeobecné ustanovenia o vonkajšej činnosti Únie (čl. 21-22).....	899
Kapitola 2 - Osobitné ustanovenia o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (čl. 23-46)	900
<i>Oddiel 1 - Spoločné ustanovenia (čl. 23-41) .....</i>	<i>900</i>
<i>Oddiel 2 - Ustanovenia o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike (čl. 42-46) ..</i>	<i>907</i>
HLAVA VI - Záverečné ustanovenia (čl. 47-55)	909

ZMLUVA O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE..... 913

PRVÁ ČASŤ - ZÁSADY (čl. 1)	914
HLAVA I - Druhy a oblasti právomocí Únie (čl. 2-6)	914
HLAVA II - Všeobecne uplatniteľné ustanovenia (čl. 7-17)	916
DRUHÁ ČASŤ - NEDISKRIMINÁCIA A OBČIANSTVO ÚNIE (čl. 18-25)	918
TRETIA ČASŤ - VNÚTORNÉ POLITIKY A ČINNOSTI ÚNIE (čl. 26-197)	920
HLAVA I - Vnútorný trh (čl. 26-27).....	920
HLAVA II - Voľný pohyb tovaru (čl. 28-37)	921
Kapitola 1 - Colná únia (čl. 30-32).....	921
Kapitola 2 - Colná spolupráca (čl. 33)	922
Kapitola 3 - Zákaz množstevných obmedzení medzi členskými štátmi (čl. 34-37) ...	922
HLAVA III - Poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo (čl. 38-44).....	923
HLAVA IV - Voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu (čl. 45-66).....	926
Kapitola 1 - Pracovníci (čl. 45-48)	926
Kapitola 2 - Právo usadiť sa (čl. 49-55).....	927
Kapitola 3 - Služby (čl. 56-62).....	929
Kapitola 4 - Kapitál a platby (čl. 63-66).....	930

HLAVA V - Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (čl. 67-89)	932
Kapitola 1 - Všeobecné ustanovenia (čl. 67-76).....	932
Kapitola 2 - Politiky vzťahujúce sa na hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo (čl. 77-80).....	934
Kapitola 3 - Justičná spolupráca v občianskych veciach (čl. 81).....	936
Kapitola 4 - Justičná spolupráca v trestných veciach (čl. 82-86).....	937
Kapitola 5 - Policajná spolupráca (čl. 87-89).....	940
HLAVA V - Doprava (čl. 90-100)	941
HLAVA VII - Spoločné pravidlá pre hospodársku súťaž, zdaňovanie a aproximáciu práva (čl. 101-118)	943
Kapitola 1 - Pravidlá hospodárskej súťaže (čl. 101-109).....	943
<i>Oddiel 1 - Pravidlá uplatňované na podniky (čl. 101-106)</i>	943
<i>Oddiel 2 - Pomoc poskytovaná štátmi (čl. 107-109)</i>	945
Kapitola 2 - Daňové ustanovenia (čl. 110-113).....	947
Kapitola 3 - Aproximácia práva (čl. 114-118).....	948
HLAVA VIII - Hospodárska a menová politika (čl. 119-144)	949
Kapitola 1 - Hospodárska politika (čl. 120-126).....	950
Kapitola 2 - Menová politika (čl. 127-133).....	954
Kapitola 3 - Inštitucionálne ustanovenia (čl. 134-135).....	956
Kapitola 4 - Osobitné ustanovenia pre členské štáty, ktorých menou je euro (čl. 136-138).....	957
Kapitola 5 - Prechodné ustanovenia (čl. 139-144).....	957
HLAVA IX - Zamestnanosť (čl. 145-150)	960
HLAVA X - Sociálna politika (čl. 151-161)	962
HLAVA XI - Európsky sociálny fond (čl. 162-164)	966
HLAVA XII - Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport (čl. 165-166)	966
HLAVA XIII - Kultúra (čl. 167)	968
HLAVA XIV - Verejné zdravie (čl. 168)	968
HLAVA XV - Ochrana spotrebiteľa (čl. 169)	969
HLAVA XVI - Transeurópske siete (čl. 170-172)	970
HLAVA XVII - Priemysel (čl. 173)	971
HLAVA XVIII - Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť (čl. 174-178)	971
HLAVA XIX - Výskum a technologický rozvoj a kozmický priestor (čl. 179-190)	973
HLAVA XX - Životné prostredie (čl. 191-193)	975
HLAVA XXI - Energetika (čl. 194)	977
HLAVA XXII - Cestovný ruch (čl. 195)	977
HLAVA XXIII - Civilná ochrana (čl. 196)	978
HLAVA XXIV - Administratívna spolupráca (čl. 197)	978
ŠTVRTÁ ČASŤ - PRIDRUŽENIE ZÁMORSKÝCH KRAJÍN A ÚZEMÍ (čl. 198-204)	979
PIATA ČASŤ - VONKAJŠIA ČINNOSŤ ÚNIE (čl. 205-222)	980
HLAVA I - Všeobecné ustanovenia o vonkajšej činnosti Únie (čl. 205)	980
HLAVA II - Spoločná obchodná politika (čl. 206-207)	981

HLAVA III - Spolupráca s tretími krajinami a humanitárna pomoc (čl. 208-214).....	982
Kapitola 1 - Rozvojová spolupráca (čl. 208-211).....	982
Kapitola 2 - Hospodárska, finančná a technická spolupráca s tretími krajinami (čl. 212-213).....	983
Kapitola 3 - Humanitárna pomoc (čl. 214).....	983
HLAVA IV - Reštriktívne opatrenia (čl. 215).....	984
HLAVA V - Medzinárodné dohody (čl. 216-219).....	984
HLAVA VI - Vzťahy Únie s medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami a delegácie Únie (čl. 220-221).....	986
HLAVA VII - Doložka o solidarite (čl. 222).....	987
ŠIESTA ČASŤ - INŠTITUCIONÁLNE A FINANČNÉ USTANOVENIA (čl. 223-334).....	988
HLAVA I - Ustanovenia o orgánoch (č. 223-309).....	988
Kapitola 1 - Orgány (čl. 223-287).....	988
Oddiel 1 - Európsky parlament (čl. 223-234).....	988
Oddiel 2 - Európska rada (čl. 235-236).....	991
Oddiel 3 - Rada (čl. 237-243).....	991
Oddiel 4 - Komisia (čl. 244-250).....	993
Oddiel 5 - Súdny dvor Európskej únie (čl. 251-281).....	994
Oddiel 6 - Európska centrálna banka (čl. 282-284).....	1002
Oddiel 7 - Dvor audítorov (čl. 285-287).....	1003
Kapitola 2 - Právne akty Únie, postupy prijímania a iné ustanovenia (čl. 288-299)....	1005
Oddiel 1 - Právne akty Únie (čl. 288-292).....	1005
Oddiel 2 - Postupy prijímania právnych aktov a iné ustanovenia (čl. 293-299)...	1006
Kapitola 3 - Poradné orgány Únie (čl. 300-307).....	1009
Oddiel 1 - Hospodársky a sociálny výbor (čl. 301-304).....	1010
Oddiel 2 - Výbor regiónov (čl. 305-307).....	1010
Kapitola 4 - Európska investičná banka (čl. 308-309).....	1011
HLAVA II - Finančné ustanovenia (čl. 310-325).....	1012
Kapitola 1 - Vlastné zdroje Únie (čl. 311).....	1013
Kapitola 2 - Viacročný finančný rámec (čl. 312).....	1013
Kapitola 3 - Ročný rozpočet Únie (čl. 313-316).....	1014
Kapitola 4 - Plnenie rozpočtu a absolutórium (čl. 317-319).....	1016
Kapitola 5 - Spoločné ustanovenia (čl. 320-324).....	1017
Kapitola 6 - Boj proti podvodom (čl. 325).....	1018
HLAVA III - Posilnená spolupráca (čl. 326-334).....	1018
SIEDMA ČASŤ - VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA (čl. 335-358)...	1020
Príloha I - Zoznam uvedený v článku 38 Zmluvy o fungovaní Európskej únie	1027
Príloha II - Zámorské krajiny a územia, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia štvrtej časti ZFEÚ..	1030
TABUĽKY ZHODY - prečíslovanie zakladajúcich zmlúv	1031
Zmluva o Európskej únii	1031
Zmluva o fungovaní Európskej únie	1035

PROTOKOLY pripojené k zakladajúcim zmluvám 1051

Protokol č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii	1051
Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality	1053
Protokol č. 3 o Štatúte Súdneho dvora Európskej únie.....	1055
Protokol č. 4 o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky.....	1072
Protokol č. 5 o Štatúte Európskej investičnej banky	1086
Protokol č. 6 o umiestnení sídel inštitúcií a niektorých orgánov, úradov a agentúr a útvarov Európskej únie	1096
Protokol č. 7 o výsadách a imunitách Európskej únie	1097
Protokol č. 8 k článku 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ o pristúpení Únie k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd	1102
Protokol č. 9 o rozhodnutí Rady o vykonávaní článku 16 ods. 4 Zmluvy o EÚ a článku 238 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ od 1. novembra 2014 do 31. marca 2017 na jednej strane a od 1. apríla 2017 na strane druhej	1103
Protokol č. 10 o stálej štruktúrovanej spolupráci zriadenej článkom 42 Zmluvy o EÚ ...	1103
Protokol č. 11 o článku 42 Zmluvy o Európskej únii	1105
Protokol č. 12 o postupe pri nadmernom deficite.....	1106
Protokol č. 13 o kritériách konvergencie.....	1107
Protokol č. 14 o euroskupine.....	1108
Protokol č. 15 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.....	1108
Protokol č. 16 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska	1110
Protokol č. 17, ktorý sa týka Dánska.....	1110
Protokol č. 18, ktorý sa týka Francúzska.....	1110
Protokol č. 19 o schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie.....	1111
Protokol č. 20 o uplatňovaní určitých aspektov článku 26 Zmluvy o fungovaní EÚ na Spojené kráľovstvo a Írsko.....	1113
Protokol č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.....	1114
Protokol č. 22 o postavení Dánska	1117
Protokol č. 23 o vonkajších vzťahoch členských štátov s ohľadom na prekročenie vonkajších hraníc	1121
Protokol č. 24 o azyle pre štátnych príslušníkov členských štátov Európskej únie ...	1121
Protokol č. 25 o vykonávaní spoločných právomocí	1122
Protokol č. 26 o službách všeobecného záujmu	1123
Protokol č. 27 o vnútornom trhu a hospodárskej súťaži	1123
Protokol č. 28 o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	1123
Protokol č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch	1125
Protokol č. 30 o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo	1125
Protokol č. 31 o dovoze ropných produktov spracovaných na Holandských Antilách do Európskej únie	1126
Protokol č. 32 o nadobudnutí nehnuteľného majetku v Dánsku	1128

Protokol č. 33 k článku 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie	1128
Protokol č. 34 o osobitnej úprave pre Grónsko.....	1129
Protokol č. 35 o článku 40.3.3 ústavy Írska	1129
Protokol č. 36 o prechodných ustanoveniach.....	1129
Protokol č. 37 o finančných následkoch uplynutia platnosti Zmluvy o založení ESUO a o výskumnom fonde pre uhlie a oceľ	1135

VYHLÁSENIA pripojené k záverečnému aktu (Lisabon)..... 1137

Zoznam vyhlásení..... 1137

17. Vyhlásenie o prednosti	1139
18. Vyhlásenie o rozdelení právomocí	1140
27. Vyhlásenie k článku 85 ods. 1 druhému pododseku Zmluvy o fungovaní EÚ... ..	1140
36. Vyhlásenie k článku 218 Zmluvy o fungovaní EÚ týkajúce sa dojednávania a uzavierania medzinárodných dohôd vzťahujúcich sa na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti členskými štátmi	1141
42. Vyhlásenie k článku 352 Zmluvy o fungovaní EÚ.....	1141
52. Vyhlásenie Belgického kráľovstva, Bulharskej republiky, Spolkovej republiky Nemecko, Helénskej republiky, Španielskeho kráľovstva, Talianskej republiky, Cyperskej republiky, Litovskej republiky, Luxemburského veľkovevodstva, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Rakúskej republiky, Portugalskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k symbolom Európskej únie	1141
53. Vyhlásenie Českej republiky k Charte základných práv Európskej únie.....	1141
61. Vyhlásenie Poľskej republiky k Charte základných práv Európskej únie	1142
62. Vyhlásenie Poľskej republiky k Protokolu o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo ...	1142
63. Vyhlásenie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska k vymedzeniu pojmu "štátni príslušníci"	1142

CHARTA ZÁKLADNÝCH PRÁV EURÓPSKEJ ÚNIE..... 1143

HLAVA I - Dôstojnosť (čl. 1-5)	1143
HLAVA II - Slobody (čl. 6-19).....	1144
HLAVA III - Rovnosť (čl. 20-26).....	1146
HLAVA IV - Solidarita (čl. 27-38).....	1147
HLAVA V - Občianstvo (čl. 39-46).....	1149
HLAVA VI - Spravodlivosť (čl. 47-50).....	1151
HLAVA VII - Všeobecné ustanovenia upravujúce výklad a uplatňovanie Charty (čl. 51-54).....	1151
VYSVETLIVKY K CHARTE ZÁKLADNÝCH PRÁV	1153

PRISTÚPENIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY K EURÓPSKEJ ÚNII 1171

ZMLUVA O PRISTÚPENÍ	1171
AKT O PODMIENKACH PRISTÚPENIA	1173
PRVÁ ČASŤ - Zásady (čl. 1-10).....	1173
DRUHÁ ČASŤ - Úpravy zmlúv (čl. 11-19).....	1177
HLAVA I - Ustanovenia o orgánoch (čl. 11-17)	1177
Kapitola 1 - Európsky parlament (čl. 11).....	1177
Kapitola 2 - Rada (čl. 12)	1178
Kapitola 3 - Súdny dvor (čl. 13)	1180
Kapitola 4 - Hospodársky a sociálny výbor (čl. 14).....	1180
Kapitola 5 - Výbor regiónov (čl. 15).....	1181
Kapitola 6 - Vedecký a technický výbor (čl. 16).....	1182
Kapitola 7 - Európska centrálna banka (čl. 17)	1182
HLAVA II - Ostatné úpravy (čl. 18-19)	1182
TRETIA ČASŤ - Trvalé ustanovenia (čl. 20-23).....	1183
HLAVA I - Úpravy aktov prijatých orgánmi (čl. 20-21)	1183
HLAVA II - Ostatné ustanovenia (čl. 22-23).....	1183
ŠTVRTÁ ČASŤ - Dočasné opatrenia (čl. 24-42)	1183
HLAVA I - Prechodné opatrenia (čl. 24-36).....	1183
HLAVA II - Ostatné ustanovenia (čl. 37-42).....	1191
PIATA ČASŤ - Ustanovenia o vykonávaní tohto aktu (čl. 43-62).....	1193
HLAVA I - Zloženie orgánov a inštitúcií (čl. 43-52).....	1193
HLAVA II - Uplatniteľnosť aktov orgánov (čl. 53-59)	1195
HLAVA III - Záverečné ustanovenia (čl. 60-62).....	1196
Zoznam príloh.....	1197
Príloha XIV - Zoznam uvedený v článku 24 aktu o pristúpení: Slovensko.....	1197
1. Sloboda pohybu osôb.....	1197
2. Sloboda poskytovať služby.....	1201
3. Voľný pohyb kapitálu	1201
4. Politika hospodárskej súťaže	1202
5. Poľnohospodárstvo	1204
A. Právne predpisy v oblasti poľnohospodárstva.....	1204
B. Právne predpisy v oblasti veterinárstva.....	1204
6. Dopravná politika	1205
7. Dane 1206	
8. Energetika.....	1207
9. Životné prostredie.....	1207
A. Kvalita ovzdušia.....	1207
B. Nakladanie s odpadmi.....	1208

C. Kvalita vôd	1209
D. Obmedzovanie znečisťovania životného prostredia priemyslom a manažment rizík...	1209

Zoznam protokolov..... 1212

Protokol č. 9 o bloku 1 a bloku 2 jadrovej elektrárne Bohunice V1 na Slovensku...	1212

VYBRANÉ USTANOVENIA SLOVENSKÝCH PREDPISOV..... 1214

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.	1214
Zákon č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky	1216
Zákon č. 416/2004 Z. z. o Úradnom vestníku Európskej únie.....	1217
Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok	1218
Zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok.....	1221
Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok	1222
Zákon č. 514/2003 z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ...	1223

Zoznam literatúry..... 1224

Vecný register.....	1226